Talousarvion toteutuminen syyskuun lopun tilanteessa

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 27.10.2026 § 82
44/02.02.02/2026

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Aija Rautio
Puh. 040 185 2035
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Savitaipaleen kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 19.1.2026 vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Kohdassa 2, Talousarvion sitovuus todetaan:

”Talousarvion toteutumista on seurattava säännöllisesti. Mikäli ilmenee, että talousarvio ylittyisi, tulee ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin tarpeellisten määrärahamuutosten suhteen. Mahdolliset tulosalueiden väliset määrärahasiirrot on tuotava valtuuston hyväksyttäväksi. Lisäksi on huomioitava, että muutokset määrärahoissa antavat aiheen tarkastella myös tavoitteiden realistisuutta. Mikäli talousarviovuoden kuluessa ilmenee merkittäviä määrärahatarpeita, jotka eivät ole olleet tiedossa talousarvioita laadittaessa, tulee toimialojen tehdä siitä esitys valtuustolle.

Savitaipaleen kunnassa talousarvion euromäärien toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti kunnanhallitukselle sekä valtuustolle. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksen lisäksi puolivuosiraportin muodossa.

Myös muille toimielimille tulee saattaa tiedoksi ko. toimialan talousarvion toteutuminen toimielimen vahvistamalla tasolla kuukausittain. Tässä tulee ottaa huomioon kokousaikataulu siten, että aina viimeksi tiedossa oleva toteutuminen toimitetaan tiedoksi.”

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimintakatteen (ulkoiset ja sisäiset erät mukaan luettuna) toteutuma 30.9.2026 on 75,5 % (76 % v. 2025). Toimintatuottojen osalta toteutuma on 65 % (88 %) ja toimintakulujen osalta 75 % (76 %).

Perusopetuksen ja lukion toimialan toimintakatteen toteuma on 76,8 % talousarviosta. Ns. tasaisen vauhdin kaavamaisella laskennalla ylitystä olisi syyskuun lopussa 87.225 euroa. Vuoden 2027 talousarviovalmistelun yhteydessä havaittiin virhe kuluvan vuoden palkkoihin liittyen siten, että niin perusopetuksen kuin lukion opettajien palkkoihin liittyviä ylituntikorvauksia ei ole huomioitu tulosalueiden henkilöstökuluissa.

Perusopetuksen lisämäärärahatarve edellä kerrotusta virheestä johtuen henkilöstökuluihin on arvioitu olevan noin 82.800 euroa. Tulosalueiden valtuustoon nähden sitova taso on toimintakate, eli talousarviota suuremmilla toimintatuotoilla voidaan kattaa suurempia toimintakuluja. Perusopetuksen osalta toimintatuottoja

voidaan lisätä talousarvioon 70.000 euroa, joten nettolisäystarve perusopetuksen henkilöstökuluihin on yhteensä 12.800 euroa.

Lukion tulosalueella edellä selostetusta virheestä johtuen lisämäärärahatarve henkilöstökuluihin on 87.600 euroa. Lukion tulosalueella vastaavaa tulolisäystä ei ole.

Perusopetuksen ja lukion määrärahalisäykset on johtoryhmässä käydyn keskustelun perusteella mahdollisuus kattaa kunnanhallituksen ja teknisen toimialan talousarviosta siirrettävällä määrärahalla. Siirto tulosalueelta toiselle vaatii valtuuston päätöksen.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta toteuma syyskuun lopussa on 75,3 %. Toimintakulujen toteuma (sisäiset ja ulkoiset erät mukaan lukien) on 76,1 %. Palkkojen ja palkkioiden toteuma ylittää ns. tasaisen vauhdin toteumaprosentin ollessa 80%. Ylitys johtuu määräaikaisten palkkojen ylityksestä. Määräaikaisten henkilöiden palkkakulut ovat syyskuun lopun tilanteessa 58.605 euroa yli talousarvioon varattujen palkkamenojen. Noin 20 % sivukulut lisättynä henkilöstökulut ylittävät talousarvioon varatun määrärahan yhteensä 70.000 euroa syyskuun lopun tilanteessa. Nettoylitys erilaisten korvausten (sv-korvaus yms.) jälkeen on 31.600 euroa. Loppuvuoden toiminta edellyttää määräaikaisen henkilöstön käyttämistä, joten lisäylitykseltä ei voida välttyä.

Varhaiskasvatuksen määrärahaylitystä paikkaa mm. 14.500 euroa talousarviota suuremmat toimintatuotot sekä erityisesti talousarviota merkittävästi arvioitua alempi sisäisten vuokrien laskutus, säästöarvio noin 26.500 euroa. Sisäisten vuokrien alempaa tasoa selittää se, että tekninen toimi on kyennyt hoitamaan varhaiskasvatuksen käytössä olevien tilojen kiinteistöhuollon talousarviota paremmin, yllättäviä menoeriä ei ole ollut. Lisäksi varhaiskasvatuksen leikkivälineisiin varattua määrärahaa säästyy noin 8.000 euroa. Myös varhaiskasvatuksen tulosalueelle kirjattava lasten kodinhoidontuki toteutuu arviolta noin 5.000 euroa talousarviota pienempänä.

Yhteensä varhaiskasvatuksen lisämäärärahatarve on arvioitu olevan 30.000 euroa. Perussyynä talousarvion ylitykseen on se, että tiloista johtuen varhaiskasvatuksen järjestäminen turvallisesti ja laadukkaasti ei ole mahdollista minimimiehityksellä. Lisäksi vuorohoito on ollut runsasta. Tilannetta henkilöstövajeessa on ratkottu osin vaihtuvilla lyhytaikaisilla sijaisilla, mutta loppuvuodeksi on päädytty palkkaamaan pidempiaikainen lisäresurssi. Vuodenvaihteen muutto Päiväkoti Savikumpuun aiheuttaa muutoksen varhaiskasvatuksen vuosilomasuunnitteluun ja tämän vuoksi henkilökunta pitää vuosilomia normaalia syksyä enemmän. Lisämäärärahan tarpeeseen vaikuttaa myös se, että vuodelle 2026 ei ollut epärealistisesti budjetoitu lainkaan sijaisten palkkoja.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tulosalueen lisämäärärahatarve voidaan kattaa pääosin toimialan sisältä siirrettävällä määrärahalla. Kulttuuritoimesta voidaan siirtää sieltä

säästyvät henkilöstömenot 22877 euroa ja loput 7.123 esitetään katettavaksi johtoryhmässä käydyn keskustelun perusteella hallintopalveluiden tai teknisen toimen tulosalueelta siirrettävällä määrärahalla. Määrärahasiirrot edellyttävät valtuuston päätöksen.

Muu sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaiset tulosalueet arvioidaan pysyvän talousarviossa. Tilannetta tarkastellaan vielä ennen joulukuun valtuustoa.

Tässä vaiheessa sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää määrärahamuutostarpeet otettavaksi huomioon kunnanhallituksen käsittelyyn tehtävää koostetta kaikista talousarviomuutoksista, joten siirtoesitykset kunnanhallituksen ja teknisen lautakunnan alaisesta toiminnoista huomioidaan vasta siinä vaiheessa.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan talousarvion toteutuma ajalta 1.9.-30.9.2026 on oheismateriaalina.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Aija Rautio

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen talouden toteumaraportin syyskuun lopun tilanteessa. Lisäksi lautakunta esittää edelleen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle seuraavat määrärahamuutokset (tarkempi tili- ja kustannuspaikkaerittely liitteessä):

- Perusopetuksen tulosalueelle lisätään henkilöstökuluja 82.800 euroa ja tuloarviota korjataan ylöspäin 70.000 euroa.
- Lukion tulosalueelle lisätään henkilöstökuluja 87.600 euroa
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tulosalueelle lisätään henkilöstökuluja 30.000 euroa
- Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosalueelta vähennetään henkilöstökuluja 21.200 euroa ja muita kuluja 3.800.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.